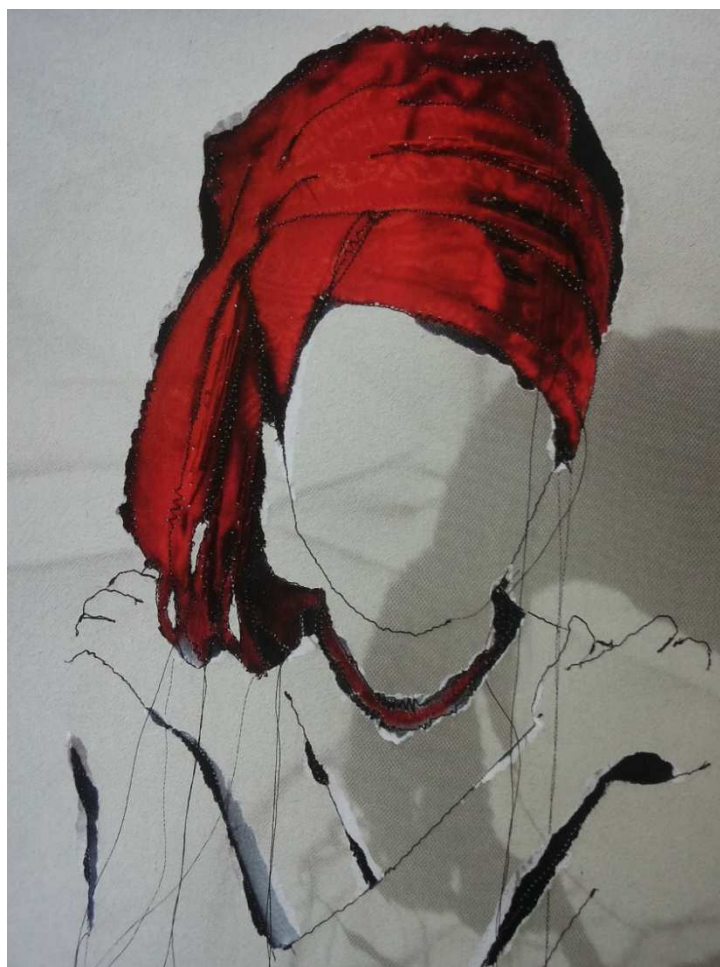

JAARVERSLAG 2016

OECUMENISCH AANDACHTSCENTRUM

Gekend en gezien . . .

Schoolstraat 18, 2511 AX Den Haag
www.aandachtscentrumdenhaag.nl

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag 2016 van het Oecumenisch Aandachtscentrum. U kunt erin lezen wat er het afgelopen jaar is gebeurd. Er staan mooie, leuke, verdrietige en ontroerende verhalen in. Maar wat is eigenlijk het Aandachtscentrum?

Het Aandachtscentrum is een uiting van christelijke barmhartigheid van twaalf kerken in Den Haag. Als uitvloeisel daarvan hebben deze kerken het centrum de opdracht gegeven om er te zijn voor hen die dreigen te vereenzamen. Door naar elkaar te luisteren, te praten, samen te zwijgen en met elkaar te lachen en te huilen. Zo komen mensen – zonder onderscheid des persoons - tot elkaar. De opdracht van de kerken aan het Aandachtscentrum blijft actueel. Al proberen in deze tijd sommige mensen je van het tegendeel te overtuigen: niemand leeft voor zich alleen.

Het afgelopen jaar was niet altijd makkelijk. Overlijden en ziekte eisten hun tol onder bezoekers, vrijwilligers en bestuur. Het onverwachte overlijden van onze penningmeester Ria Vedder-Wubben is daar een voorbeeld van. Er waren ook wisselingen van de wacht. Wietske Brenters (vrijwilligerscoördinator) en Albert Bosch (bestuurssecretaris) stopten: dank voor al het goede werk dat jullie voor het Aandachtscentrum hebben gedaan!

Gelukkig is het Aandachtscentrum veerkrachtig. Nieuwe vrijwilligers en bestuurders stonden op om het werk over te nemen. Kitty Mul is onze nieuwe, enthousiaste, vrijwilligerscoördinator. Onze vrienden blijven ons financieel steunen. Instellingen gaven gul. Blij zijn we ook met de bijdrage van de gemeente Den Haag. Het Aandachtscentrum leeft en gaat door.

Dank aan allen die in 2016 het Aandachtscentrum hebben gedragen. Op naar de uitdagingen voor 2017, zoals het pensioen van onze schier onvervangbare pastor Plony de Jong. Voor nu veel leesplezier!

namens het bestuur,

Harrie van Bommel (voorzitter)

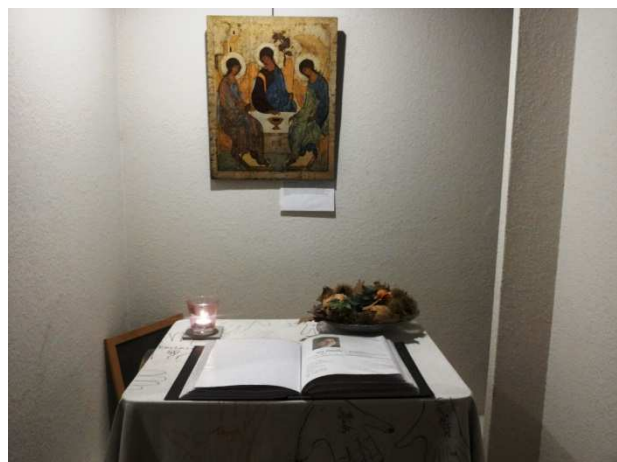

Foto voorpagina: Kunstwerk Miriam L'Hermin

VAN HET BESTUUR

Bestuursvergaderingen

In 2016 vergaderde het bestuur vijf maal (28 januari, 2 maart, 9 juni, 6 oktober en 24 november). De belangrijkste onderwerpen die aan de orde kwamen waren:

- De R.K. Stadsstichting Vliethaghe werd in 2016 opgeheven. Twee zelfstandige Rooms Katholieke parochies, te weten: "De Vier Evangelisten" en "Maria Sterre der Zee" vertegenwoordigen nu de Rooms Katholieke Kerk in het AC. Als gevolg daarvan werd in het Huishoudelijk Reglement de naam "Bisdom Rotterdam" gewijzigd in: "De twee Rooms Katholieke Parochies te Den Haag". Ineke Brizee zal in de ALV de RK parochie De Vier Evangelisten vertegenwoordigen en Lore Olgers de RK parochie Maria Sterre der Zee.
- In het Huishoudelijk Reglement werd de naam "Protestants Scheveningen" gewijzigd in "De Protestantse Gemeente te Scheveningen".
- Per 1/6 trad in dienst Kitty Mul, R.K. theologe. Zij volgt vrijwilligers-coördinator Wietske Brenters op.
- Half 2016 traden tot het bestuur toe Monique van Setten als bestuurslid namens de Doopsgezinde Gemeente en Theo van Woerkom als nieuwe secretaris. De laatste volgde Albert Bosch op en neemt zitting in het bestuur namens de R.K. Parochies Maria Sterre der Zee en Vier Evangelisten.
- In april 2016 verscheen een uitgebreid stageverslag van Anita van Velzen: "Aandacht, van Kerst tot Pasen". Op de laatste pagina verwoordt het verslag een interessante ervaring: *"Het duurde enige tijd voor ik me echt thuis voelde op het Aandachtscentrum; eerste wilde ik (te)veel; praten, activiteiten etc. Pas toen ik dat losliet, gebeurde er van alles."* Deze zinnen geven aan, wat werken in het AC zo uniek maakt, maar ook zo moeilijk. Het AC stelt geen eisen aan zijn bezoekers. Het enige wat het AC vraagt is een naam, een voornaam, een naam waarmee de ander "gekend en gezien" wil worden. Een dergelijke instelling vraagt veel van zijn vrijwilligers.
- In het najaar van 2016 kwam op verzoek van Kitty Mul een plan ter sprake om in het AC meer stagiaires uit de Hogescholen van Leiden en Den Haag aan te trekken. Het bestuur ging daarmee akkoord, maar ziet graag dat de stages een meer professioneel karakter krijgen. Het AC heeft iets unieks te bieden voor studenten, namelijk leren aandacht te schenken aan een heel specifieke aandachtsgroep. Kitty Mul zal met een voorstel komen.
- Het plan voor professionalisering van stages sluit goed aan bij een in 2016 verschenen essay van Kitty Mul en Plony de Jong, pastor AC,: *"Aandacht in het Aandachtscentrum"*, dat gaat over de core business van het AC: aandacht geven.
- Het stageverslag, de professionaliseringsplannen en het genoemde essay sluiten aan bij de doelstellingen van het beleidsplan 2016-2020:
 - versterken naamsbekendheid en zichtbaarheid van het AC;
 - uitbreiding van het aantal lidkerken (het gaat dan vooral om het vergroten van het draagvlak en netwerk, naast uitbreiding financiële ondersteuning);
 - toename van groei en verbreden van de diversiteit van de bezoekers;
 - aanbieden van meer variatie in het aanbod van activiteiten;
 - meer uren realiseren voor een beroepskracht.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering vond plaats op 17 maart. Acht van de twaalf lidkerken waren vertegenwoordigd. De belangrijkste onderwerpen die ter sprake kwamen waren:

- Het spaartegoed is overgedragen van Robeco naar de ASN-Bank. De Kascommissie ging akkoord met alle financiële stukken m.b.t. 2015. De vergadering ging akkoord met de Begroting 2017. Om zitting te nemen in de kascommissie werden benoemd Jan Volkers, Pieter Frank, Jannes Bot. De contributie 2017 werd vastgesteld op € 12500 (gelijk aan 2016), te verdelen over de lidkerken, naar rato van het aantal betalende leden.
- De vergadering stemde met directe ingang in met de voordracht door de Doopsgezinde Gemeente van Monique van Setten als bestuurslid AC.

- I.v.m. gewijzigde omstandigheden was het noodzakelijk het Huishoudelijk Reglement aan te passen. Het betrof de artikelen 1, 2 en 6 t/m 10.
- De hoofdlijn van het nieuwe Beleidsplan (2016-2020) werd in het kort besproken. Het AC gaat voort op de huidige weg, die al meer dan 30 jaar succesvol is, maar zoekt tegelijkertijd nieuwe wegen om meer diversiteit onder de bezoekers van het AC te realiseren.

Personalia

- Op 23 augustus 2016 overleed Ria Vedder, penningmeester bestuur. Zij bekleedde deze functie van 1 juli 2014 tot 23 augustus 2016. Enkele maanden voor haar overlijden werd bij haar een ernstige aandoening geconstateerd. Ria was een bijzonder inspirerende en kundige vrouw. Met haar enorme kennis en ervaring op het gebied van financiën en de politiek, haar praktisch inzicht, no nonsense instelling en ongeveinsde charme was zij een rots van zekerheid, waar je altijd op vertrouwen kon. Het bestuur is haar dan ook zeer erkentelijk voor alles wat zij, bij haar vele en drukke werkzaamheden, voor het AC gedaan heeft en wil haar in aandacht blijven herinneren.
- Op 1 juli 2016 verliet Albert Bosch, na ruim twee termijnen deel van het bestuur te hebben uitgemaakt, het AC. Albert was van 1 januari 2010 tot 1 juli 2016 secretaris van het bestuur. Op buitengewoon zorgvuldige wijze heeft hij in heldere en nauwkeurige verslagen van alle bestuursvergaderingen en ALV's, het precies bijhouden van het ledenbestand en het uitstekend onderhouden van contacten met de lidkerken, donateurs en instellingen die voor het AC van grote betekenis zijn, het secretariaat vorm gegeven.
- Eveneens op 1 juli vertrok Wietske Brenters. Wietske was de eerste vrijwilligers-coördinator in het AC. Met verve en een onverwoestbaar goed humeur inspireerde zij de vrijwilligers om gezamenlijk aandacht te geven aan de bezoekers van het AC. Omdat het AC (nog) niet in de gelegenheid is haar functie in een blijvende positie om te zetten, moesten wij na twee jaar helaas afscheid van haar nemen.

Op 26 augustus heeft het bestuur Albert en Wietske in de Nieuwe Poort te Rotterdam een etentje aangeboden en hen van harte bedankt voor alles wat zij voor het AC gedaan hebben.

Samenstelling van het bestuur per 31 december 2016:

- Harrie van Bommel, voorzitter en penningmeester ad interim
- Theo van Woerkom, secretaris
- Monique van Setten, lid
- Sara de Weerd, lid

Financiële exploitatie over het kalenderjaar 2016

Het Aandachtscentrum is een vereniging van 12 kerken in Den Haag. Het Aandachtscentrum heeft statuten en is ingeschreven in de Kamer van Koophandel. Jaarlijks wordt een jaarrekening opgesteld. Deze wordt vervolgens gepubliceerd op de website van het Aandachtscentrum (www.aandachtscentrumdenhaag.nl).

Het Aandachtscentrum wordt gefinancierd door de lidkerken. Daarnaast zijn er de giften van de vrienden van het Aandachtscentrum, opbrengsten uit collectes van lidkerken en andere kerken, giften van ons welgezinde instellingen en particulieren en legaten. De vrijwilligerscoördinator wordt betaald uit een subsidie van de gemeente Den Haag. Deze subsidie moet jaarlijks worden aangevraagd en ieder jaar maakt de gemeente de afweging of de subsidie wordt voortgezet.

Het Aandachtscentrum is financieel gezond. Weliswaar is er in 2016 een tekort in de exploitatie, maar het centrum heeft ruim voldoende vermogen om dit tekort op te vangen. Het bestuur streeft ernaar om op de middellange termijn kosten en baten in balans te krijgen. Voor de cijfers zij verwezen naar de jaarrekening op de website.

Een woord van dank gaat uit naar alle gulle gevers in 2016. Daarnaast een woord van dank aan onze onbezoldigde administrateur Jan Caro die op voortreffelijke wijze de boekhouding over 2016 heeft verzorgd.

Harrie van Bommel, penningmeester a.i.

VAN DE COÖRDINATIECOMMISSIE (CC)

Gekend en gezien

Na meer dan dertig jaar nog altijd het belangrijkste wat het Aandachtscentrum te bieden heeft: oprechte aandacht voor de medemens. Midden in een drukke stad een open deur, een plek waar je welkom bent en bij naam genoemd wordt. Waar een medemens aanschuift en belangstelling heeft, voor wat haar of hem wordt toevertrouwd – of die het uithoudt in een soms geladen zwijgen.

2016 was een veelbewogen jaar waarin we te maken kregen met ingrijpende verliezen door het overlijden van mensen uit onze kring. Hoe verdrietig ook, juist dan merken we de grote verbondenheid tussen bezoekers en medewerkers, er is wederzijds meeleven en troost in woorden en gebaren.

Gelukkig zijn er ook vrolijke gebeurtenissen en feestelijke bijeenkomsten waarin die verbondenheid tot uitdrukking komt. En het belangrijkste blijft de dagelijkse ontvangst van bezoekers met gastvrije aandacht en betrokkenheid.

Bezoekers m/v

Op de eerste maandag van het nieuwe jaar werden we opgeschrikt door het bericht van het onverwachte overlijden van onze bezoeker Wim Versluis, 'autodidact beeldend kunstenaar' zoals hij zichzelf voorstelde. Na een veelbewogen leven met grote psychische problematiek had hij eindelijk wat rust gekregen. Bijna dagelijks kwam hij een uurtje naar het AC en dat betekende veel voor hem, zeker ook zijn deelname aan het middaggebed. In zijn goede periodes maakte hij opvallende kunstwerken met lijnen en kleuren, waarin hij een wereld verbeeldde zoals die bedoeld is. Tot zijn grote vreugde werd zijn werk enkele keren in het AC geëxposeerd. We missen hem en zijn naam wordt nog vaak genoemd.

Omdat wij veel vaste bezoekers hebben, kennen mensen elkaar vaak goed en is er ook onderlinge betrokkenheid. Toch zien en horen wij, dat het zich meestal beperkt tot de ontmoetingen zoals in het AC of op andere plaatsen, waar onze bezoekers komen. Mensen hebben vaak niet het vermogen in hun persoonlijk leven een sociaal netwerk op te bouwen en te onderhouden. Voor een deel van onze bezoekers zijn wij hun 'familie van de straat'. Wat onze bezoekers vaak gemeen hebben is dat zij leven aan de rand van de Haagse samenleving. Hun leven wordt gekenmerkt door uiteenlopende problemen als dak- of thuisloosheid, verslaving, verstandelijke of psychische beperking. Ook zien we een toename van ontheemde buitenlanders, die letterlijk door het land zwerven. Vaak gaat het om mensen met ernstige lichamelijke en psychische problemen. De eenzaamheid die al deze vormen van kwetsbaarheid met zich mee brengt, proberen we in het AC te verlichten door er onvoorwaardelijk voor mensen te zijn, als ze bij ons binnenlopen.

In het verslagjaar noteerden we een kleine 10.000 bezoeken van mensen, die we regelmatig zien. Per dag ontvangen we tussen de 35 en 40 mensen, maar dat is een gemiddelde. Nogal eens is het 's morgens behoorlijk druk en 's middags tamelijk rustig. Dat laatste maakt dat er dan vaker 'goede gesprekken' mogelijk zijn tussen de dienstdoende medewerkende en een individuele bezoeker. 's Morgens zitten er vaak groepjes mensen, die elkaar kennen en onderling veel praten – of er dan ook geluisterd wordt is een goede vraag. Toch doet het mensen goed, ze horen erbij!

Iedereen is welkom zonder verwijzing, intake etc. Dat betekent, dat wij alleen de voornaam van onze bezoekers noteren en er verder geen registratie is. Het aantal unieke bezoekers is dan ook een schatting: tussen 150 en 200. Ca driekwart van onze bezoekers is man. Het aantal mensen met een niet-Nederlandse achtergrond zien we toenemen.

Naast onze vaste bezoekers lopen mensen incidenteel binnen uit belangstelling, om de expositie te bekijken of onze (kunst)kaarten te kopen.

Activiteiten

Hoewel 'aandacht' de core business van het AC is en blijft, is gebleken dat kleine activiteiten toch een goede aanvulling kunnen zijn.

Tijdens de pastorale stage die Anita van Velzen in de eerste drie maanden van het verslagjaar deed heeft zij daarover wat aanbevelingen gedaan. Ook bij het nadenken over het nieuwe beleidsplan was dat een onderwerp van gesprek.

Er was al het schilderen op donderdagmiddag en dat is gebleven. Meestal zijn er slechts enkele deelnemers maar zij beleven er veel genoeg aan en er ontstaan mooie gesprekken. Een vaste spelletjesmiddag bleek niet succesvol. Wel weten we van sommige bezoekers, dat ze graag b.v. een spelletje mens-erger-je-niet spelen en dat bieden we dan gericht aan, tot groot genoegen. Bijna dagelijks zijn er ook enkele bezoekers die met elkaar een spelletje schaak spelen.

Om de voorruimte wat beter te benutten hebben we aan het einde van het jaar de hoge tafel verplaatst en daar kan nu een legpuzzel worden gemaakt. Het lijkt een groot succes te worden en de mogelijkheid om samen iets te doen verhoogt de goede sfeer.

Ook hebben we een 'weggeefboekenplank' gemaakt en natuurlijk is er onze mooie piano. Voor een aantal bezoekers een uitgelezen kans hun muzikale gaven te uiten.

In december hebben twee dames proef gedraaid met een zanguurtje op woensdagmiddag. Er was zeker animo voor en de bedoeling is in 2017 daar een vast onderdeel van te maken.

Een bijzondere activiteit was het tekenen van bezoekers door Agatha Koers. Mensen poseerden met overgave en voelden zich op een bijzondere manier gekend en gezien – zeker toen de tekeningen in het voorjaar werden geëxposeerd.

Middaggebed

Dinsdag t/m vrijdag is er rond de klok van één uur een korte stilteviering voor medewerkers en bezoekers. Er zijn teksten, verbonden met het kerkelijk jaar, in twee variaties: een klassieke en een meer eigentijdse met woorden, die dicht bij de leefwereld van onze bezoekers staan. De laatste lieten qua vorm en lay out nogal te wensen over en ze zijn tussen Pasen 2015 en Pasen 2016 opnieuw vormgegeven door coördinator Wietske Brenters.

Het middaggebed levert vaak een bijzondere vorm van verbondenheid op tussen de deelnemers, waarbij verschillen in beleving wegvallen en de aangestoken lichtjes aan de Paaskaars het vertrouwen in de Eeuwige Barmhartige symboliseren.

Een aantal bezoekers put veel moed en (levens)kracht uit hun geloof in een God die 'ooit' zorgt dat het goed komt. Een mooi voorbeeld: toen bezoeker D sprak over zijn afkeer van reïncarnatie was zijn motivatie *'want als ik dan eindelijk daarboven bij de Heer ben, denk je toch niet dat ik ooit nog terug wil'*.

Hoogtepunten door het jaar

In de dagelijkse en wekelijkse gang door het jaar proberen wij de kerkelijke feesten en andere hoogtepunten te markeren om zo voor onze bezoekers het leven wat meer kleur te geven.

Driekoningen

Begin januari was het groot feest voor zo'n zeventig regelmatige bezoekers, voor wie een rijk gevulde tas met lekkernijen klaar stond. Al jaren is er een 'het AC welgezind fonds', dat dit financieel mogelijk maakt. Hoewel de inkoop en het inpakken een forse klus is, wordt dat met veel liefde en enthousiasme door een groepje vrijwilligsters gedaan en de beloning is groot. Veel mensen zijn oprecht blij en waarderen de geste zeer.

Ook was de grote toeloop die dag een goede gelegenheid voor het houden van een enquête met het oog op het nieuwe beleidsplan. Er waren vragen over komst, doel, sfeer en behoefte aan activiteiten. De uitkomst was heel positief en we kregen nuttige tips.

Ook was de grote toeloop die dag een goede gelegenheid voor het houden van een enquête met het oog op het nieuwe beleidsplan. Er waren vragen over komst, doel, sfeer en behoefte aan activiteiten. De uitkomst was heel positief en we kregen nuttige tips.

Pasen

De viering op 2^e Paasdag werd verzorgd door Anita van Velzen als afsluiting van haar stage. De sfeer was goed en er was oprechte aandacht. Vrijwel alle aanwezigen ontstaken een lichtje aan de nieuwe Paaskaars en spraken daarbij hun intenties uit. Aan het einde van de viering werd Anita met goede woorden en bloemen bedankt voor haar inzet gedurende de stageperiode. Wietske ontving de oude Paaskaars als waardering voor het 'monnikenwerk' m.b.t. de gebedsteksten.

Diergaarde Blijdorp

Dankzij een prachtige gift van de Messiaskerk in Wassenaar konden we ook dit jaar een uitstapje organiseren. Op dierendag (dag van St. Franciscus) ging het met ruim dertig mensen richting Rotterdam. Hoewel Blijdorp voor sommige deelnemers wel heel uitgestrekt bleek te zijn, viel er volop te genieten van de grote verscheidenheid aan dieren en de prachtige tuin. Natuurlijk werd ook de goedverzorgde lunch zeer gewaardeerd en de afsluiting met een pannenkoekenmaaltijd in het Kralingse bos maakte het feest compleet.

Decemberfeesten

Op 5 december waren de 'zangdames' voor het eerst in ons midden en dat sloeg direct aan. Er werd enthousiast meegezongen met de bekende Sint Nicolaasliedjes en de stemming zat er goed in. Lekkers bij de thee en een chocoladeletter bij vertrek vielen zeer in de smaak. Vanaf de eerste Advent ontsteken we het licht op de kandelaar, elke week een kaars meer. Tijdens het middaggebed staan we stil bij de nadere komst van het Licht en we versieren in de loop van de Adventstijd de ruimte en leven zo toe naar Kerstmis. Op maandagmiddag 26 december hadden we de Kerstviering voor bezoekers. De bekende kerstliederen werden enthousiast gezongen en er werd intensief geluisterd naar het evangelie en een kerstverhaal.

De vraag 'wie zou jij willen zijn in het evangelie verhaal?' leverde ontroerende reacties op. De antwoorden varieerden van 'het kindje Jezus' ('want daar werd vast goed voor gezorgd') tot 'de hond die op de schapen past'.

Bij het vertrek konden we mensen een attentie aanbieden geschonken door de Anglicaanse kerk en de kerstbroden en andere traktaties kregen we van de diaconie van de Abdijkerk. De laatste zorgde ook voor de oliebollen tijdens de laatste dagen van 2016. We zijn blij met de steun en betrokkenheid van de deelnemende kerken, die ook op deze manier tot uitdrukking komt.

Communicatie

Intern

Maandelijks verscheen **Onder de Aandacht** met de voor ieder direct relevante punten uit de vergadering van het Coördinatieteam (CT). De werkgroepen (CC-WMW-TEA) vergaderen maandelijks gezamenlijk om plannen af te stemmen en praktische zaken te organiseren. Ook worden ideeën en problemen besproken zodat er een breed draagvlak is en we goed op de hoogte zijn van elkaars werkzaamheden. Voor de uitvoering van zaken zijn de werkgroepen uiteraard zelf verantwoordelijk.

De verslagen van de CT vergaderingen liggen voor alle medewerkers ter inzage en zijn een goed middel om het bestuur op de hoogte te houden van het reilen en zeilen op de werkvloer. Voor de overdracht van dagelijkse zaken is er het **logboek** en in 2016 kwam twee maal **A Say**, ons 'clubblad' met inhoudelijke zaken rondom ons werk, uit.

Medewerkendenavonden

Behalve in de zomerperiode werd ook in het verslagjaar regelmatig een avond georganiseerd voor ontmoeting en toerusting voor het mooie en soms moeilijke werk in het AC.

Er kwamen uiteenlopende onderwerpen aan bod.

* In januari keken we met elkaar naar de film 'Parked'. Een verhaal over vriendschap, hoop en doorzettingsvermogen. Er volgde een boeiend nagesprek over de raakvlakken met het werk in het AC en de conclusie dat we nooit iemand mogen opgeven.

* In februari was er de jaarlijkse medewerkersraad. Het concept jaarverslag over 2015 werd besproken en goedgekeurd. Onder leiding van Hilly Merx werd gesproken over het concept beleidsplan. Met name de onderwerpen rondom het verbreden van de bezoekersgroep en het aanbieden van activiteiten kwamen aan de orde. Het was een stimulerende avond waarbij op een constructieve manier van gedachten werd gewisseld.

* In april vertelde Peter Steenhuizen, werkzaam als SPV-er bij Parnassia, over zijn werk en ging met ons in gesprek over het omgaan met moeilijk gedrag van mensen. Een leerzame avond.

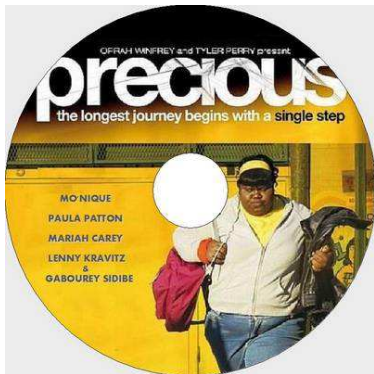
* In mei verzorgden Rina Bijleveld en Léontine de Bie van het bureau Total Learning een avond over 'het geven van feedback'. Op een speelse en vrolijke manier vertelden ze over de theorie en oefenden we met de praktijk.

* Eind juni was er een uitstapje voor de medewerkers naar Delft. We gingen op bezoek bij collega inloophuis De Jessehof en bezochten de Maria van Jessekerk. Ook een rondvaart (in de stromende regen) en een bezoek aan de Prinsenhof stonden op het programma. Aan het einde van de dag namen we afscheid van vrijwilligers-coördinator Wietske Brenters en was er gelegenheid kennis te maken met haar opvolgster Kitty Mul.

* Het nieuwe seizoen startten we met een gezellige kaasfondue met aansluitend een lezing van onze collega Hanny Faber 'De wereld een tuin'. Een boeiend verhaal in woord en beeld.

* In oktober kon op het laatste moment de geplande bijeenkomst met iemand van het ouderenwerk van Zebra Welzijn niet door gaan. We keken toen met elkaar naar de film

'Precious' over een jonge vrouw die, zich dankzij de inzet van een lerares kan ontworstelen aan een milieu van incest en geweld. Een indrukwekkende film, die ons opnieuw liet zien hoe belangrijk het is de kracht van mensen te zien en te stimuleren.

* In november waren Anneke Verhagen en Evert Roeleveld van het Leger des Heils onze gasten. Zij vertelden over de maatschappelijke opvang en hulpverlening in Den Haag, waar veel van onze bezoekers mee te maken hebben. Evert is ervaringsdeskundige en vertelde zijn indrukwekkende levensverhaal van verslaving en dakloosheid en de strijd om zijn leven weer op de rails te krijgen.

* In december was er de traditionele Adventviering met dit jaar als thema 'Licht en vrede'. Er was muziek, we zongen, er was een verhaal en goede gesprekken, alles onder het genot van heerlijke spijs en drank.

De bijeenkomsten stimuleren de onderlinge verbondenheid en maken dat de vrijwilligers met elkaar een hecht team kunnen vormen.

Extern

Hoewel onze 'huiskamer in de stad' een unieke plek is, hebben wij natuurlijk veel bondgenoten en partners met wie we uiteenlopende contacten onderhouden. En ook al kennen veel mensen ons Aandachtscentrum, het kunnen er altijd meer zijn. Dat geldt zowel voor potentiële bezoekers als voor mensen en organisaties, die ons kunnen helpen ons werk nóg beter uit te voeren. De externe contacten zijn dan ook een laagdrempelige en effectieve manier om ons netwerk te onderhouden en uit te breiden.

* Eind januari werd de eerste Nieuwjaarsbijeenkomst van 'Kerk in Den Haag' gehouden in het AC. Een geanimeerde middag met veel waardering voor ons werk.

Het is fijn dat in het blad, dat maandelijks verschijnt en veel lezers m/v heeft, regelmatig aandacht was voor het AC o.a. de aankondiging van nieuwe exposities en andere wetenswaardigheden.

* Diverse contacten waren er met PEP, de organisatie die zich bezig houdt met allerlei ondersteunende activiteiten voor vrijwilligersorganisaties. In februari waren we vertegenwoordigd bij een inspiratiebijeenkomst, waar de vernieuwde website van PEP en het e-handboek voor vrijwilligers werden gepresenteerd.

Drie medewerkers namen deel aan een door PEP georganiseerde training 'interculturele communicatie'. Gezien het feit dat we in het AC bezoekers uit heel verschillende culturen en met diverse etnische achtergronden mogen verwelkomen, was het een zinvolle training. De aangereikte theorie en bespreking van casussen leidde tot meer begrip en respect voor elkaars cultuur, normen en waarden.

* Naar aanleiding van een rapport van Movision over een enquête onder vrijwilligersorganisaties bezochten we de door de gemeente georganiseerde bijeenkomst, waarin een terugkoppeling plaatsvond van het onderzoek.

De bijeenkomsten hebben geresulteerd in vervolcontacten, om te onderzoeken wat het AC kan betekenen voor eenzame ouderen. In april was er daartoe een gesprek met een ouderenconsulent van Stichting Zebra. Door personeelwisseling bij Zebra kunnen die contacten pas in het nieuwe jaar worden voortgezet.

* We waren aanwezig op de twee ontmoetingsbijeenkomsten die de Gemeente Den Haag organiseerde voor religieuze en levensbeschouwelijke instellingen. Goed bezochte en inspirerende bijeenkomsten, die lieten zien hoeveel belangrijk werk door deze instellingen worden gedaan.

* Ook in het verslagjaar participeerden wij in het plenaire overleg van DADD (Delen Achter De Duinen) en leverden materiaal voor de Inspiratienota, die aan de gemeentelijke politici werd aangeboden. Het platform richt zich op armoedebestrijding en hoewel de problematiek heel hardnekkig is, worden er soms toch kleine successen geboekt.

* Allerlei organisaties en instellingen in Den Haag hebben de handen ineen geslagen om te proberen iets te doen aan de grote eenzaamheid die veel mensen ervaren. Wij doen mee in de 'Community tegen Eenzaamheid' en ontmoeten zo allerlei mensen en organisaties, die we kunnen wijzen op de mogelijkheden om mensen in contact te brengen met ons AC. Het is een eigentijds gebeuren met 'ontbijtbijeenkomsten' die om half negen beginnen.

* In april waren we aanwezig op de beleidsdag van de Protestantse Gemeente te 's Gravenhage (PGG). Het door ons ingestuurde filmpje gaf een goed beeld van de 'kerk van de toekomst'.

* In diezelfde maand ontvingen we weer een groep mensen uit het land, die de 'masterclass Nieuwe Zorg' volgden. Mensen die werken in het management van Zorg en Welzijn en op zoek zijn naar nieuwe vormen van presentie.

* Eind september stonden we met een informatietafel op het Vredesfeest in het Multicultureel Ontmoetingscentrum in de Schilderswijk. Goed om aanwezig te zijn op een plaats, waar mensen zich verbinden om het goede te zoeken voor de stad en de mensen die er wonen.

* In oktober namen de beroepskrachten deel aan de Netwerkdag van DAK, dit jaar in Utrecht. Het ging over de noodzaak van een sterkte strategie voor de toekomst m.b.t. belangrijke zaken als draagvlak en nieuwe vormen van geld werven. 's Morgens waren er bezoeken aan diverse werkplekken en 's middags stonden nieuwe projecten en initiatieven centraal. Altijd leerzaam en boeiend om mensen uit het hele land te ontmoeten, die in hun eigen omgeving inloophuizen en buurt- en straatpastoraat draaiende houden.

In Den Haag zijn er goede contacten met de straatpastores en de geestelijk verzorger van het Leger des Heils en de pastor neemt deel aan het overleg van de binnenstadspastores, bedoeld voor informatie en bezinning.

* In het verslagjaar werd onze website weer voortreffelijk bijgehouden zodat belangstellenden direct geïnformeerd werden over nieuwe activiteiten als exposities en andere zaken.

* Onze 'Vrienden en Vriendinnen' werden op de hoogte gehouden door de Nieuwsbrief, die in juni en in december verscheen. De nieuwsbrief is ook altijd te lezen op de website.

We zijn blij met alle steun, zeker ook van een flink aantal Haagse kerken, en zetten ons in het werk van het AC op een positieve manier onder de aandacht te brengen van potentiële bezoekers en mensen die ons werk mee willen dragen.

In en om het pand

Het jaar 2016 is wat onze huisvesting betreft redelijk rustig verlopen.

Uiteraard zijn er de nodige kleine klussen uitgevoerd zoals het repareren van een slot, hier en daar een schroefje aandraaien of het afschaven van een klemmende deur.

Door dit tussentijds bij te houden kan het pand voor onze bezoekers prima blijven functioneren als een goede en gezellige huiskamer in de stad.

Toch is het wellicht goed een aantal zaken er uit te lichten, als voorbeeld hoe wij in het Aandachtcentrum hiermee bezig zijn.

- De Lundia-kastenwand in de voorruimte schuin tegenover de balie is iets anders ingedeeld, waardoor het mogelijk was daarin een "weggeefboekenkastje" op te nemen voor onze bezoekers. Iedereen, die daar belangstelling voor heeft, kan daaruit een boek meenemen of ter aanvulling een ander boek in zetten.

- In de zomer is een groepje medewerkers bezig geweest alle spullen, die in de loop van de tijd in het pand zijn opgespaard, te bekijken met het oog op wat weg kan en wat bewaard moet blijven. Dit heeft voor een aardige opruiming gezorgd.

- In het najaar is de telefooninstallatie vernieuwd.

- Ook met het meubilair wordt af en toe geschoven. Voor kerst is er middels een tafel met wat stoelen vlakbij de etalage een plekje gecreëerd, waar de bezoekers met veel plezier bezig zijn met een ingewikkelde legpuzzel. Uiteraard is dit ook voor andere doeleinden te gebruiken.

Nog niet zo lang geleden is op de begane grond de vloerbedekking vernieuwd.

Alles zag er weer fris en fleurig uit. Maar al gauw zagen we aan de vlekken, die er heel slecht uit te krijgen waren, dat de keuze van deze vloerbedekking niet de meest juiste was. Gelukkig

heeft het bestuur toegestemd om deze begin 2017 te vervangen door een hardere vloerbedekking, die makkelijker schoon te houden is.

Wereldvredesvlam

Vanaf november brandt in het AC een Wereldvredesvlam. De mensen van de Schakel in Leidschendam zochten een nieuw onderkomen voor hun Vredesvlam en boden de lamp aan ons aan. De vlam symboliseert het verlangen naar vrede, wereldwijd en in onszelf en is een oproep te doen wat we kunnen. Sinds 2002 staat bij het Vredespaleis een monument met een altijd brandende Wereldvredesvlam.

Groot was onze teleurstelling toen na enkele weken de lamp ontvreemd bleek. De kans dat de lamp nog terug komt lijkt, bij het schrijven van dit jaarverslag, vrijwel nihil. Toch houden wij het vuur brandende en zullen een vervangende lamp aanschaffen. We blijven erin geloven!

Tot slot

De kern van ons werk is onveranderlijk. Een vorm van kerkelijke presentie, geïnspireerd door christelijke waarden als barmhartigheid, gerechtigheid en liefde. 'Een kerk die op sjok-afstand in de buurt moet zijn' stond te lezen in het interview met de nieuwe voorzitter van de PGG in 'Kerk in Den Haag'. Daar werken wij aan en dat blijven we doen. Steeds kijkend wat past bij deze tijd en bij de ontwikkelingen in de samenleving en blijven vertrouwen dat het kan en moet: een stad en een wereld van recht en liefde voor alle mensen.

De CC bestond uit: Hanneke Veldhorst, Hanny Faber, Jan Willem Thijs, Judith Reuter, Kitty Mul (vanaf 1-6), Plony de Jong, Wietske Brenters (tot 1-7).

VAN DE WERKGROEP MEDEWERKENDEN (WMW)

2016 was voor het Aandachtscentrum een jaar van verandering, afscheid en verdriet. We werden opgeschrikt door het overlijden van drie van onze medewerkers.

Netty Jansen Verplanke overleed in april. Netty was sinds 1993 bij het AC en was de creatieve spil in onze uitjes, weekenden en lustra. Netty had een zwakke gezondheid maar een kracht en positiviteit, die zij ruim met het AC deelde. We zijn Netty dankbaar voor haar originaliteit en inbreng.

Christine van Stekelenburg overleed zeer plotseling in mei. Christine was sinds 2013 bij ons maar had al zo haar eigen plaatsje bij de medewerkers en bezoekers.

In augustus overleed Jet van Kuffeller. Jet was nog maar kort bij ons maar we wisten dat ze zich erg bij ons op haar gemak voelde.

We gedenken hen allen in onze Stilteruimte.

Wie vertrokken er

Wil Bruin en Onno Kwint deden al een tijd geen diensten meer en besloten in 2016 dat het werk in het AC niet meer paste in hun leven. We danken hen beiden voor alles wat ze voor het AC gedaan hebben.

Jacob Korff, inval medewerkende, gaf aan i.v.m. tijdgebrek niet beschikbaar meer te zijn. Verder namen we afscheid van onze stagiair Jordy Jacobs, wiens stageperiode per augustus eindigde. Hij was onze eerste stagiair en draaide een jaar tot ieders volle tevredenheid volledig mee in het rooster.

In juni namen wij afscheid van onze vrijwilligerscoördinator Wietske Brenters. Wij deden dat op het jaarlijkse medewerkenden-uitje. Wietske was onze eerste vrijwilligerscoördinator en zij heeft aan deze functie een goede invulling moeten en kunnen geven. In de korte periode (twee jaar) dat zij bij ons was heeft zij heel veel voor de organisatie betekend. We zijn Wietske dankbaar voor haar inzet en visie.

Wie kwamen er bij

Drie nieuwe medewerkenden mochten wij in 2016 begroeten en wel: Elisabeth de Gaay Fortman, Ruby Kauw en Marga den Besten.

Per 1 juni kwam de nieuwe vrijwilligerscoördinator Kitty Mul bij het AC.

Na onze positieve ervaring met onze eerste stagiair Jordy besloten we twee nieuwe stagiaires aan te nemen: Shanel Arnaud en Danny Donado. Shanel blijft een heel studiejaar. Danny neemt in januari afscheid omdat ze in februari aan een nieuwe stage begint.

Vijf belangstellenden voor het AC meldden zich, maar hebben zich om diverse redenen teruggetrokken.

Bijeenkomsten

Nu de post van vrijwilligerscoördinator na twee jaar een goede invulling en plek in de organisatie gekregen heeft, is de positie van de WMW een kleinere geworden. De evaluatie gesprekken worden (meestal) alleen door de vrijwilligerscoördinator gevoerd. De maandelijkse bijeenkomsten vinden alleen plaats, als daar een noodzaak toe is. De twee vrijwilligers, leden van de WMW, hebben een steeds meer ondersteunende functie.

Sinds een paar jaar vinden er intervisie bijeenkomsten plaats. Ook in 2016 hebben er drie bijeenkomsten plaatsgevonden onder professionele leiding van Léontine de Bie en Rina Bijleveld van extern bureau *Total Learning*.

De bedoeling is begin 2017 te starten met een vaste intervisiegroep die bestaat uit mensen die relatief kort in het AC werken.

Tot slot

2016 een jaar van verandering en verdriet. Veel medewerkenden hebben te maken gehad met verdriet en ziekte, botbreuken of ziekenhuisopnames.

Op 21 april echter was er feest op het AC, medewerkende Cor Franke en zijn echtgenote vierden te midden van de bezoekers hun 60-jarig huwelijk.

Ook in 2017 zullen er weer veranderingen plaats vinden, maar hoe de toekomst ook zal zijn, de werkgroep WMW zal er zijn voor de medewerkenden en zich blijven inzetten voor ons Aandachtscentrum.

De WMW bestond uit: Carien Pluimers, Kitty Mul (vanaf 1-6) Wieske Brenters (tot 1-7)
Yvonne Korteweg

VAN DE WERKGROEP TENTOONSTELLING ETALAGE EN AANKLEDING (TEA)

De TEA organiseert de exposities in het Aandachtscentrum en verzorgt de etalage. Voor de exposities trachten wij exposanten te vinden, die geen binding hebben met ons, maar in onze ambiance graag hun werken tonen. Ook exposanten die bekend zijn met het AC, hetzij als bezoeker of door omstandigheden, van waaruit zij weten dat er een plek bestaat waar je kunt zijn wie je bent.

Afgelopen jaar zijn we er wederom in geslaagd een gevarieerd programma te organiseren. Hieronder in chronologische volgorde de exposanten van 2016.

11 januari t/m 27 februari – Wimke Steurs

Prachtig kleurrijk weefwerk. Allerlei soorten garens en zelfs koperdraad. Zij ontwerpt via de computer. Dus haar werken zijn een combinatie van technisch ontwerpen via de computer met ambachtelijk handwerk.

In de vitrine: Thessy Ries met keramiek. Een speciale techniek, gemaakt met kleidoek.

29 februari t/m 23 april - Agatha Koers

Portrettekeningen, maar niet zo maar portrettekeningen. Agatha heeft over een periode van twee maanden regelmatig in het AC vertoefd, waar zij een groot aantal bezoekers mocht portretteren. Het zijn portretten geworden van houtskool en potlood. Verbazingwekkende gelijkenissen. Er was geen enkele tekening waar wij hoefden te raden, welke bezoeker dat was. Ontroerend moment was het voor het AC een tekening onder ogen te krijgen van een dierbare bezoeker die inmiddels was overleden.

25 april t/m 28 mei

Kreeg Agatha Koers veel waardering voor haar portretten van bezoekers, nog meer kreeg zij dat voor de getekende portretten van componisten uit de vorige eeuw. Wederom hoefde er niet geraden te worden om welk persoon het ging. Daarnaast had zij kleine tekeningen van kleine diertjes. Zoals muizen en vogeltjes. Deze tekeningen kregen een plaats in de vitrine, waardoor het van bovenaf schijnende licht de verfijning nog scherper en mooier liet uitkomen.

30 mei t/m 23 juli – Annemarie Petri

Annemarie heeft een atelier in Den Haag, waar zij naast het maken van eigen werk ook schilderles aan cursisten geeft. Een aantal werken van deze cursisten zijn geëxposeerd. Uiteraard gaf dat veel variatie, vooral in kleur. In de vitrine werd een brons van Annemarie geplaatst. Zo mooi en perfect dat wij besloten alleen dit object erin te plaatsen. De expositie werd geopend met een receptie waarbij een groot aantal cursisten/exposanten aanwezig waren met hun familie en vrienden. Voor het AC tevens een mooie gelegenheid meer bekendheid te krijgen.

25 juli t/m 19 september - Free Sterckx en Ferdinand Metz

Begin 2016 werd er voor medewerkers een rondleiding georganiseerd naar Haagsche bezoekerscentra. O.a. de Haagse Zaak aan de Laan van Meerdervoort. Er is een atelier in dat centrum, waar bezoekers met hun artistieke vaardigheden kunnen werken. Het werk van Free trok direct onze aandacht en hij was bereid in het AC te exposeren. Schilderwerk, zeer kleurrijk, variërend van esoterische voorstellingen tot lieflijke natuurlandschappen. Ook kwamen wij in de Galerie "Anders bekeken". Daar ontmoetten wij Ferdinand Metz. Zijn thema was "sleutelgaten". Acht prachtige werken, zo gedetailleerd en in bescheiden sprekende kleuren. In de vitrine hebben wij een aantal kleine paneeltjes met bloemenvoorstellingen, ook van Free, geplaatst.

19 september t/m 15 oktober

Een van de medewerksters van de TEA kwam in een Haagse stoffenzaak. Raakte in gesprek met de eigenares die vertelde een overleden broer te hebben. Was een moeilijk leven, waarin hij zichzelf niet kon vinden. Trachtte dit te uiten in materie. Zijn zus liet enkele werken zien. Wij kregen toestemming deze werken te exposeren. Zeefdrukken, contrasterende kleuren waardoor veel beweging werd gecreëerd. Vooral de contrasten waren een weergave van zijn innerlijk leven. Mooie momenten beleefden wij met zijn ouders en broer die deze werken kwamen bekijken. Daarnaast werken van Sebastiaan Huijzer, een vroegere bezoeker. Vooral kleurrijk. Zowel hij zelf als zijn werken.

Vitrine: Hoeden en petten, dit in verband met Prinsjesdag.

17 oktober t/m 9 december - Miriam L'Herminez

Dit jaar hadden wij ook werk van Miriam L'Herminez. Via een ontmoeting met Margreet, die haar vroeg of ze ook eens in het AC wilde exposeren. En dat deed ze met plezier. Een raam, bekleed met wit linnen doek, voilestof, zwarte draden en felgekleurd papier uit tijdschriften. Dit zijn de ingrediënten voor haar voorstellingen. Het worden vrouwen met hoofdbedekking -direct herkenbaar midden oosters of Afrikaans- zelfs een gezicht is er uit te halen. Alles zeer suggestief door schaduwwerking en vooral de zwarte draden die het een vorm geven. Tevens nog andere voorstellingen via dit "systeem" en daarnaast nog kleine objecten, b.v. lepels met voorstellingen van bekende personen en schalen bekleed met katoenen stof. Die vonden een plaats in de vitrine.

12 december t/m 6 februari 2017 - Roeli Willekens

Abstract werk bestaande uit gemengde technieken. Ingetogen. Zij werkt o.a. met glas dat zij met transparante verf beschildert. Een prachtig voorbeeld daarvan stond in de etalage. Een hoog langwerpige raam, ovaal aan de bovenkant. In de etalage kwam dit object prachtig uit door lichtval zowel van binnenuit als van buitenaf.

In de vitrine keramiek van Thessy Ries. Objecten in verschillende kleuren. Hoe je ze ook neerzet, ze staan! En stevig. Het observeren van deze objecten geeft rust en doet je even de omgeving vergeten.

Begin 2016 werden wij bezocht door een echtpaar. Zij hadden in hun bezit etsen van de veertien staties van de kruisweg. Deze waren afkomstig uit de pastorie van de Rooms-Katholieke kerk aan de Elandstraat, Onze Lieve Vrouwe Onbevlekt Ontvangen. Wegens ruimtegebrek konden zij deze staties niet meer plaatsen. Zij schonken de staties aan het AC. Veertien prentjes, ingelijst in eikenhout met op elk prentje een kruisje, een geheel vormend met de omlijsting. Besloten is deze kruisweg tijdens de 40 Dagen periode in de bezoekersruimte van het AC op te hangen. Er gaan stemmen op om de kruisweg tijdens de 100 Dagen periode op te hangen. Hierover moet nog beslist worden.

De TEA bestond uit: Margreet van Tongeren, Marinus Geradts en Ria Bontje.